

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Προς
κ. Γεώργιο Παπανδρέου
Πρωθυπουργό της Ελλάδας

Κοινοποίηση:
κ. Γ. Παπακωνσταντίνου
Υπουργό Οικονομικών
κα. Λ. Κατσέλη
Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
κα Τ. Μπιρμπίλη
Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2010

Θέμα: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 25-26^{ης} Μαρτίου - Προστασία της Βιοποικιλότητας

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Ελλάδα αναμφισβήτητα περνά δύσκολες στιγμές που δικαιολογούν το γεγονός ότι η προσοχή σας έχει στραφεί κατά κύριο λόγο στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων. Ωστόσο, πέρα από την οικονομική κρίση, ο πλανήτης βιώνει μια σημαντική οικολογική κρίση. Όπως έχετε πολλάκις τονίσει, η έξοδος από την κρίση πρέπει να βασιστεί στη στροφή της οικονομίας σε νέα πρότυπα που προάγουν την πράσινη, την αειφόρο ανάπτυξη. Η Ελλάδα μπορεί να συνεισφέρει σε αυτήν την προοπτική, καθώς έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα, σε σχέση με άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ, να είναι από τις πιο πλούσιες σε βιοποικιλότητα χώρες στην ΕΕ.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 25-26ης Μαρτίου θα συζητήσετε την οικονομική ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», διάδοχο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ανακοινώθηκε στις 3 Μαρτίου θέτει τρεις προτεραιότητες για τα επόμενα δέκα χρόνια: έξυπνη ανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη και ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Η πρόοδος επί των προτεραιοτήτων αυτών θα μετρηθεί βάσει πέντε πρωταρχικών στόχων.

Στο πλαίσιο αυτό οι περιβαλλοντικές οργανώσεις WWF Ελλάς, Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού και η Ελληνική Ornithολογική Εταιρεία θέλουν να επιστήσουν την προσοχή σας στο γεγονός ότι από την πρόταση της Επιτροπής απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά στα όρια που θέτουν οι δυνατότητες του πλανήτη στην αλόγιστη ανάπτυξη, γεγονός που απειλεί τη διόγκωση του οικολογικού ελλείμματος της Ευρώπης. Όπως η κλιματική αλλαγή, έτσι και τα υποβαθμισμένα οικοσυστήματα, φανερώνουν χωρίς αμφιβολία ότι ο πλανήτης έχει φτάσει στα όρια του. Η παράλειψη των θεμάτων αυτών από τον συλλογισμό και τις προτάσεις της Επιτροπής είναι σοβαρή.

Εξάλλου, το κείμενο της Επιτροπής υπολείπεται των προτάσεων του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), του οποίου το σχέδιο του Πλαισίου Στρατηγικής για την Πράσινη Ανάπτυξη αναγνωρίζει ρητά ότι η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και η διατήρηση των σημαντικών λειτουργιών των οικοσυστημάτων αποτελούν κομβικούς στόχους πολιτικής, ίδιας σημασίας με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ είναι και μέλη του ΟΟΣΑ. Για τις τρεις συνυπογράφουσες οργανώσεις είναι αδιανόητο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να επιτρέψει στον εαυτό της να επισκιαστεί από πολύ πιο προοδευτικές διατυπώσεις και δράσεις σχετικά με τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων, όπως αυτές του ΟΟΣΑ. Για να οδηγήσει η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» σε πραγματική οικονομική ανάκαμψη πρέπει να είναι επίκαιρη, αξιοποιώντας τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία.

Η βιοποικιλότητα και τα υγιή και λειτουργικά οικοσυστήματα αποτελούν «φυσικό κεφάλαιο», ενώ ανανεώσιμες πρώτες ύλες καθώς και οικοσυστημικές λειτουργίες αποτελούν το θεμελιώδη λίθο μιας βιώσιμης και ανθεκτικής οικονομίας. Επιπλέον, η διατήρηση, προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων αποτελούν ουσιαστικά και ιδιαίτερος αποδοτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αλλά και για την προ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

σαρμολή σε αυτήν. Πρόσφατες μελέτες καταδεικνύουν ότι οι φυσικοί πόροι, τα οικοσυστήματα, η βιοποικιλότητα και οι άφθονες δωρεάν υπηρεσίες που παρέχουν δεν καταμετρώνται στους λογιστικούς υπολογισμούς των εθνικών προϋπολογισμών. Αντίστοιχα, τα οικονομικά ελλείμματα δεν αντικατοπτρίζουν το κόστος που ενέχει η υποβάθμιση των αγαθών και των λειτουργιών που προσφέρει η φύση. Η μελέτη για τα Οικονομικά των Οικοσυστημάτων και της Βιοποικιλότητας (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) που επιμελείται ο Πάβαν Συκχντεβ με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρουσιάζει στοιχεία που μεταφράζουν σε οικονομικούς όρους την εξάρτησή μας από τη φύση. Το ετήσιο κόστος της απώλειας της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών που προσφέρει, το οποίο υπολογίζεται ότι θα είναι της τάξης του 7% παγκόσμιου ΑΕΠ μέχρι το 2050 ή περίπου €1.1τρις το έτος, είναι πολύ μεγάλο για να αγνοηθεί.

Στο πλαίσιο αυτό σας καλούμε, κύριε Πρωθυπουργέ, να στηρίξετε την ένταξη αναφοράς στην ύπαρξη αναγνωρίσιμων οικολογικών περιορισμών στην αλόγιστη οικονομική ανάπτυξη στο κείμενο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι τρεις συνυπογράφουσες περιβαλλοντικές οργανώσεις προτείνουμε την ενσωμάτωση του στόχου για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας μέχρι το 2020 που συμφωνήθηκε στο Συμβούλιο Περιβάλλοντος την προηγούμενη εβδομάδα στο τμήμα της Στρατηγικής που αναφέρεται στους θεσμοθετημένους στόχους για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή (μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου κατά 30/20%, αύξηση του ποσοστού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας σε 20% και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20%).

Εάν η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν ενσωματώσει τη βιοποικιλότητα και τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων ως κεντρικό άξονα της, τότε σίγουρα η οικονομική ανάκαμψη δε θα μπορέσει να είναι ούτε χωρίς αποκλεισμούς, ούτε έξυπνη, ούτε βιώσιμη. Ως ηγέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχετε την ευκαιρία στη Σύνοδο Κορυφής να αναδείξετε ότι η Ελλάδα όχι μόνο θα μπορέσει να ανακάμψει, αλλά αποσκοπεί να στρέψει την οικονομία της προς μια κατεύθυνση πραγματικά έξυπνη, καινοτόμα που θα ενσωματώσει την ανάγκη διασφάλισης των οικοσυστημάτων και των λειτουργιών τους. Μην χάσετε αυτή την ευκαιρία.

Με εκτίμηση,

Δημήτρης Καραβέλλας
Γεν. Διευθυντής WWF Ελλάς

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος Ελληνική Εταιρεία

Ξενοφών Κάππας
Διευθυντής Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας

Σχέδιο Πλαισίου για τη Στρατηγική Πράσινης Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ (Draft Framework for the Green Growth Strategy, OECD, 20 November 2009, C2009(168)).

Το κείμενο του ΟΟΣΑ (παρατίθεται χωρίς μετάφραση στα αγγλικά) αναφέρει τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων ως εξής:

“The Strategy will build upon existing OECD work on biodiversity, which has focused on the economics of biodiversity, including incentive measures and policies, economic valuation of biodiversity and ecosystem services, and the creation of markets for the sustainable use and conservation of biological diversity. Ongoing work also includes a focus on the distributional impacts of biodiversity policies and enhancing sustainable economic growth. New that would be considered in the Strategy include: promoting biodiversity co-benefits in reducing emissions from deforestation and forest degradation in developing countries; international financing for biodiversity conservation; and enhancing the cost effectiveness of payments for ecosystem services (PES). Output from this work would provide analysis on biodiversity strategies to enhance green growth and be delivered at COP10 of the Convention on Biological Diversity, in Nagoya, Japan, October 2010.”